

Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

ΓΝΩΡΙΖΩ ΤΟΝ ΥΓΡΟΒΙΟΤΟΠΟ ΤΗΣ ΑΛΥΚΗΣ ΤΗΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ-ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Έφη Δαρείου

Εκπαιδευτικός, Πολιτικός Μηχανικός, Μηχανικός
Περιβάλλοντος, Ειδίκευση στην Εκπαίδευση για το Περιβάλλον
και την Αειφόρο Ανάπτυξη

Β' Δημοτικό Σχολείο Αγίου Λαζάρου
2013 - 2014

«Ενεργός Πολιτότητα. Από τη
σχολική δράση στη συμμετοχή
στην κοινωνία. ΕΝ ΠΟΛΕΙ ΕΥ ΖΩ»

Παρασκευή, 6 Ιουνίου 2014 | Ώρα: 08:00-14:00
Ξενοδοχείο Hilton Park | Λευκωσία

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΟΤΗΤΑ

Οι έννοιες της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΕ) και της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη συνδέονται άρρηκτα με την ανάπτυξη του ενεργού πολίτη και της κοινωνίας των πολιτών

Τα **προγράμματα ΠΕ** διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην **ανάπτυξη ενεργών πολιτών** που δρουν υπέρ της αειφορίας με πολλαπλά οφέλη για το περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία

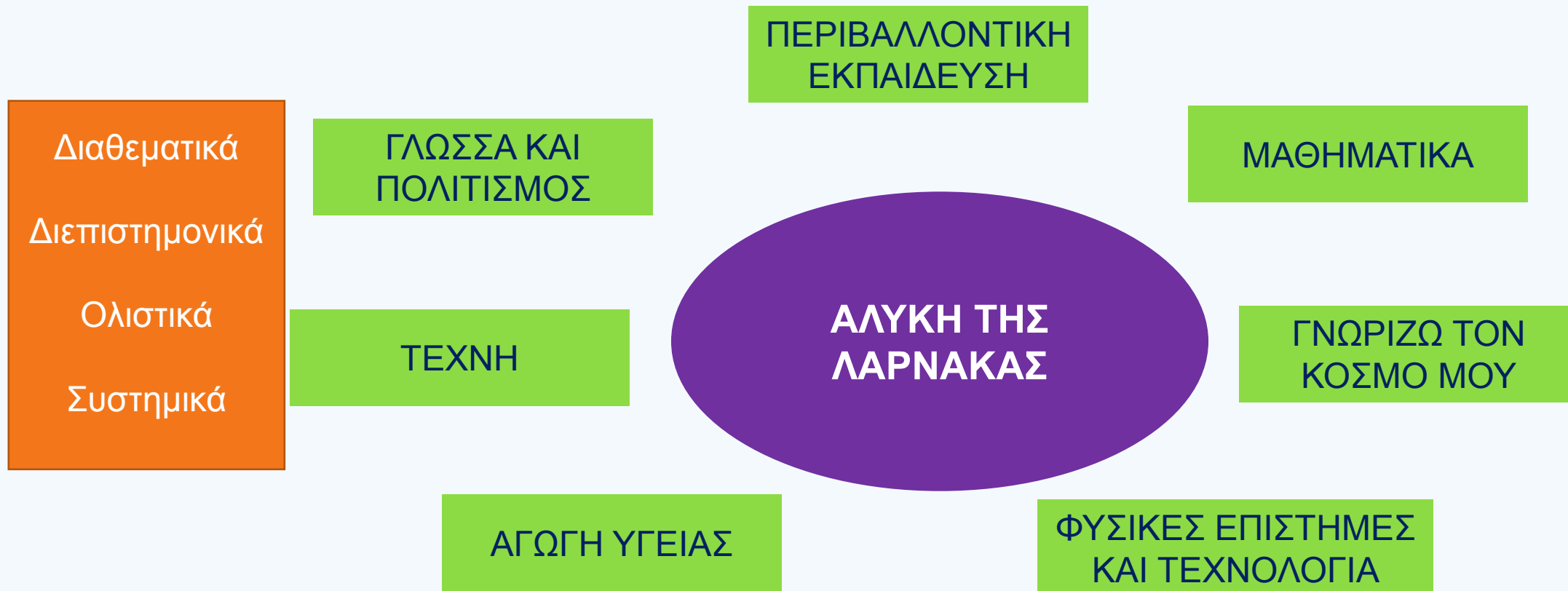
Χαρακτηριστικά του ενεργού πολίτη

- Ενημέρωση – Πληροφόρηση
- Κριτική Σκέψη – Ευαισθητοποίηση
- Συμμετοχή – Πρόληψη – Δράση

ΘΕΜΑ: ΑΛΥΚΗ ΤΗΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

Προσέγγιση του θέματος

Σύνδεση τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Σκοπός του προγράμματος

- **Το πρόγραμμα επιδιώκει** να συμβάλει στη γνωριμία, αλλά και τη συνειδητοποίηση της σημασίας του υγροβιότοπου της Αλυκής σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, όπως επίσης και **να ευαισθητοποιήσει ευρύτερα τον τοπικό πληθυσμό** σε σχέση με τη διατήρηση και την προστασία του.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Στόχοι του προγράμματος

- Συνειδητοποίηση της διαχρονικής αξίας της Αλυκής
- Προώθηση **συναισθηματικών και εμπειρικών συνδέσεων με την περιοχή**, μέσω εμπειρικής και βιωματικής μάθησης
- Γνωριμία με τους **κινδύνους** και τις **συνέπειες** που αυτοί επιφέρουν στο περιβάλλον
- Ευαισθητοποίηση για τη **διατήρηση και προστασία** του χώρου
- **Καλλιέργεια δεξιοτήτων** επικοινωνίας, διαλόγου, επιχειρηματολογίας, όπως και δεξιοτήτων που σχετίζονται με εξωτερικά περιβάλλοντα (διερευνήσεις, αλληλεπίδραση με τον τόπο, παρατηρήσεις, συλλογή δεδομένων)
- **Ανάληψη πρωτοβουλιών για δράση** σχετικά με την **ευαισθητοποίηση της ευρύτερης κοινότητας**
- **Συμμετοχική δράση** μέσω της **συνεργασίας σχολείου κοινότητας**.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Συνεργασίες: Άτομα, φορείς, οργανισμοί

- Τοπικές επιχειρήσεις
- Τοπική κοινότητα
- Μουσεία
- Ειδικοί επιστήμονες
- Μη κυβερνητικοί οργανισμοί
- Κυβερνητικοί οργανισμοί

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Υπόβαθρο του προγράμματος

Η Αλυκή της Λάρνακας, το σχολείο και η τοπική κοινότητα

Αλυκή της Λάρνακας

- Είναι σημαντικής αξίας **υγροβιότοπος** για τη Λάρνακα και την Κύπρο γενικότερα.
- **Καθοριστικός ρόλος** στη διαμόρφωση της **κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής** ζωής της Επαρχίας Λάρνακας
- Παρέχει δυνατότητες για προώθηση της **μάθησης σε εξωτερικά περιβάλλοντα**
- **Απειλείται** από την **απόρριψη αστικών λυμάτων**, την αστική ανάπτυξη, τα απορρίμματα κ.α.

Σχολείο – Τοπική κοινότητα

- Περιβάλλεται από τον υγροβιότοπο
- Πρώην τουρκοκυπριακή συνοικία
- Χαμηλό κοινωνικο-οικονομικό υπόβαθρο
- Ανήκει σε **Ζώνη Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Υπόβαθρο του προγράμματος

Ρόλος του σχολείου και της κοινότητας στο πρόγραμμα

Ρόλος του σχολείου στο πρόγραμμα

- **Όχημα για κοινωνική και περιβαλλοντική αλλαγή:**
  - Καταργώντας τα εμπόδια ανάμεσα στο σχολείο και την τοπική κοινότητα
  - Διαχέοντας το όραμα για μια αειφόρο κοινωνία
  - Εστιάζοντας στη μάθηση για την επικοινωνία και τη διαπραγμάτευση
  - Οδηγώντας στην ενεργό συμμετοχή

Ρόλος της τοπικής κοινότητας

- Εκπαιδευτικό εργαλείο για την απόκτηση και ενίσχυση της τοπικής ταυτότητας
- «Ζωντανή» πηγή μάθησης για τη συνειδητοποίηση της διαχρονικής αξίας της Αλυκής από τους μαθητές.
- Ένα μέρος για **διαγενεακή επικοινωνία**, όπου η τοπική γνώση διαδόθηκε, οδηγώντας στην αύξηση της ευαισθητοποίησης για την Αλυκή.
- Ένας **χώρος για συμμετοχική δράση**, μεταξύ των τοπικών πληθυσμών και των μαθητών, για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής της κοινότητας.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Περιγραφή του προγράμματος

- Τηλεφωνική και γραπτή ενημέρωση των γονέων και φίλων του σχολείου για το πρόγραμμα.
- Πρόσκληση για συμμετοχή
- Υψηλή Ανταπόκριση στο κάλεσμα του σχολείου
  - 38 συμμετέχοντες (14 μαθητές Β΄ τάξης, 2 εκπαιδευτικοί, 2 άτομα από το βοηθητικό προσωπικό, 4 ειδικοί επιστήμονες, 16 συγγενείς των μαθητών ηλικίας 22-70 ετών)
  - 25 επιχειρήσεις, 1 ΜΚΟ, 2 φορές λήψης αποφάσεων

- Συνολική Διάρκεια: 2 μήνες
- 4 συναντήσεις περίπου κάθε 15 μέρες
  - 3 σε εξωτερικά περιβάλλοντα μάθησης
  - 1 σε υπαίθρια τάξη στο σχολείο
- **Φάσεις του προγράμματος**
  1. Ενδυνάμωση των μαθητών – Γνωριμία με τον υγροβιότοπο
  2. Συνεργασία σχολείου – κοινότητας
  3. Συμμετοχική δράση μέσω της συνεργασίας σχολείου - κοινότητας

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Φάση Α: Ενδυνάμωση μαθητών – Γνωριμία με τον υγροβιότοπο

Προπαρασκευαστική φάση

Σκοπός: η προετοιμασία των μαθητών για τον υπό μελέτη υγροβιότοπο και η ανάπτυξη των απαραίτητων διασυνδέσεων με τον χώρο, ώστε να οδηγηθούν στην ευαισθητοποίηση και την προθυμία για ανάληψη δράσης σχετικά με την προστασία και διατήρηση της Αλυκής.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Φάση Β: Συνεργασία σχολείου-κοινότητας

Οι παλαιότερες γενιές είναι συνδεδεμένες με την περιοχή της Αλυκής της Λάρνακας και καλά πληροφορημένες για αυτή.

Έχουν βιώσει τη μετατροπή της περιοχής από χώρο οικονομικής εκμετάλλευσης και εμπορίας αλατιού σε σημαντικής αξίας υγροβιότοπο.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Φάση Β: Συνεργασία

Σκοπός: η αξιοποίηση των γνώσεων, των εμπειριών, των συναισθηματικών συνδέσεων με τον χώρο των προηγούμενων γενεών, προκειμένου να αναδειχθεί η σημαντικότητα του υγροβιότοπου στις νεότερες γενεές.

Συμφωνώ, Διαφωνώ, Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ με τη δήλωση

Ούτε συμφωνώ
ούτε διαφωνώ

Συμφωνώ

Διαφωνώ

Διερεύνηση των κινδύνων που απειλούν την Αλυκή

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Φάση Γ: Συμμετοχική δράση μέσω της συνεργασίας σχολείου-κοινότητας

Δημιουργία και τοποθέτηση αφίσας σε καταστήματα και επιχειρήσεις

Ενημέρωση της κοινότητας από πόρτα σε πόρτα

Δημιουργία και διαμοιρασμός έντυπου διαφημιστικού υλικού

Δημιουργία και ένδυση με διαφημιστικά μπλουζάκια

Κατασκευή πανό

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

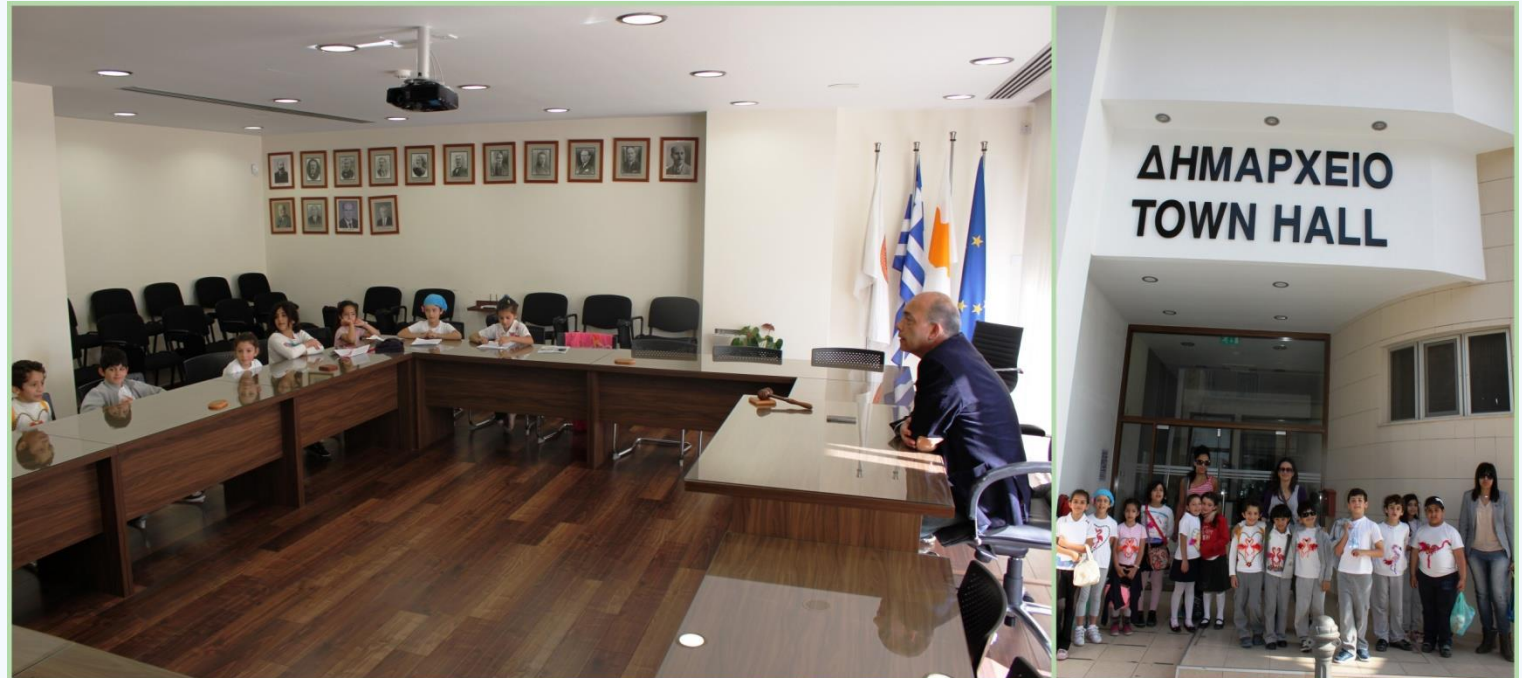
Φάση Γ: Συμμετοχική δράση μέσω της συνεργασίας σχολείου-κοινότητας

Πορεία διαμαρτυρίας σε κεντρικούς δρόμους της Λάρνακας

Περίπτερο ενημέρωσης για την Αλυκή στη σχολική αυλή

Παράθεση μέτρων για την προστασία και διατήρηση της Αλυκής

- στον Δήμαρχο της Λάρνακας,
- στον Τομέα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης του Δήμου
- στο Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Αγροτικής Ανάπτυξης

Εν κατακλείδι

- Το πρόγραμμα έδειξε την αναγκαιότητα της συνύπαρξης του σχολείου και όλων των ενδιαφερόμενων μερών, μέσω της τυπικής και της μη τυπικής εκπαίδευσης.
- Η πρωτοβουλία αυτή έφερε τους ανθρώπους κοντά, δίνοντας τους ευκαιρίες για απόκτηση κοινού οράματος.
- Ενδυνάμωσε την αίσθηση του ανήκειν σε ένα τόπο στη νέα γενιά και την ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον.
- Οι παλαιότερες γενεές θυμήθηκαν τα μαθητικά τους χρόνια και πλημμύρισαν με συγκίνηση, αισθάνθηκαν ότι μπορούν να προσφέρουν το δικό τους λιθαράκι στην ανασυγκρότηση της κοινωνίας, μέσω της συνεργασίας, της ομαδικής εργασίας και της αλληλεγγύης.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

Έφη Δαρείου

Εκπαιδευτικός, Πολιτικός Μηχανικός, Μηχανικός Περιβάλλοντος, Ειδίκευση στην
Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφόρο Ανάπτυξη

Β΄ Δημοτικό Σχολείο Αγίου Λαζάρου